У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-5740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 179. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 28-го ВЕРЕСНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, SEPTEMBER 28, 1971 No. 179. VOL. LXXVIII.

ОПУБЛІКОВАНО ЛИСТА ПАПИ ПАВЛА VI З ВІДМОВОЮ СТВОРИТИ ПАТРІЯРХАТ УКЦЕРКВИ

Філядельфія. — Крайова Управа Товариства за патріярхальний устрій Української Католицької Церкви у надзвичайному виданні свого бюлетеню „За Патріярхат" за вересень ц.р. опублікувала одержану з приватних джерел фотостатичну копію листа Папи Павла VI (в латинському оригіналі та українському й англійському перекладі), скерованого до Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Блаженнішого Кир Иосифа Сліпого із відмовою створити в теперішньому часі патріярхат УКЦеркви з уваги на канонічні, історичні, пасторальні та юридичні труднощі і комплікації. Повний текст цього листа в українському перекладі надрукований на іншому місці в цьому числі. У тому ж надзвичайному виданні „За Патріярхат" надруковано ряд коментарів до цього листа Папи Павла VI, в цьому коментарі і завваги о. Джорджа А. Малоні, Томаса Е. Бирда, голови Товариства за патріярхальний устрій УКЦеркви д-ра Зиновія Гіля та проф. д-ра Мирослава Лабуньки. В листах і заввагах підкреслюються з вдячністю виявлені в листі любов і турботу Папи Павла VI за український нарід і УКЦеркву, але рівночасно оспорюється його аргументацію відмовного становища до створення патріярхату УКЦеркви, звертаючи при цьому увагу, що навіть у найвищій Ієрархії Вселенської Церкви визнається непомильність Папи тільки в справах віри, а не адміністрації. А втім, Папа Павло VI виразно відкликається в листі на розгляд справи Східньою Конгрегацією та на її ради і поради.

„Ню Йорк Таймс" інформує

„Ню Йорк Таймс" у своєму виданні з неділі, 26-го вересня, надрукував довшу інформаційну вістку Джорджа Дуґена про відмову Папи Павла VI створити патріярхат УКЦеркви, із відкликом на листа Папи та пригадкою деяких дотеперішніх заходів у цій справі. „Ню Йорк Таймс" також відкликається на твердження о. Малоні із виразними симпатіями для справи патріярхату УКЦеркви. На закінчення інформації подається, що в світі є тепер шість мільйонів українців католиків, з того 300,000 в Америці.

ПРЕЗ. НІКСОН ВІДБУВ ЗУСТРІЧ З ЯПОНСЬКИМ ІМПЕРАТОРОМ ГІРОҐІТО

Анкорадж, Аляска. — В неділю 26 вересня ц. р. увечері сюди прибув із Вашинґтону президент Ніксон, відбувши 4 200 миль подорожі з Вашинґтону через західні стейти, щоб зустрітися в понеділок 27 вересня в столиці Аляски із японським імператором Ґіроґіто. Згідно із встановленим пляном, Президент привітав імператора Японії на військовому летовищі Елмендорф біля Анкораджу. Прибув імператор Ґіроґіто літаком із Токіо в понеділок 27 вересня о год. 2-ій ранку. На летовищі в Токіо прощали його члени родини, також члени уряду під проводом прем'єра Сато і акредитовані в Токіо представники чужоземних держав. Виїзд імператора з Японії і його відвідини в інших країнах є першими в усій 2 400-літній японській історії. Почавши від панування леґендарного імператора Джімму, першого монарха в цій найстаршій династії світу, досі ні один японський імператор не виїздив поза границі Японії. Так же само, не було досі зустрічі між японським імператором і президентом З'єднаних Стейтів Америки. Ніксон був гостем імператора ще в 1953 році під час своїх відвідин у Японії, що їх він відбув як віце-президент ЗСА. Після зустрічі з през. Ніксоном на Алясці імператор Ґіроґіто виїде в дальшу подорож до Европи, під час якої він відвідає Данію, Бельгію, Францію, Велику Британію, Голляндію, Швайцарію і Західню Німеччину. Подорож імператора запланована для вияву відродження Японії, як світової потуги. Закінчиться ця подорож поворотом імператора до Японії 14 жовтня ц. р. Під час своєї подорожі на Аляску през. Ніксон відвідав у суботу й неділю три західні стейти ЗСА Монтану, Орегон та Вашинґтон. В столиці Орегону Портленді Президент відбув конференцію з представниками корабельних компаній і спілки портових вантажників, довготривалий страйк яких спаралізував цілком корабельний рух в західніх портах, як також причинився до цілковитого застою в торгівлі і зокрема в експорті американського збіжжя в азійські країни. В розмові з представниками корабельних компаній і спілки портових вантажників Президент добився їхньої згоди на відновлення переговорів і, по змозі закінчення конфлікту. В Монтані през. Ніксон відбув зустрічі з багатьма фармерами ,які наполягали, щоб уряд вплинув на позитивне закінчення страйку портових вантажників, в наслідок якого сільське господарство західніх стейтів зазнає великих втрат. Під час пресової конференції, відбутої в Портленді, Президент, відповідаючи на питання, заявив, що плян його подорожі до Китаю залишається незмінний, як також з'ясував актуальні проблеми американської політики у відношенні до Совєтського Союзу, В'єтнаму, Близького Сходу і Японії. Після прибуття до Анкораджу през. Ніксон відвідав колишнього секретаря внутрішніх справ Волтера Дж. Ґікела, що його він усунув із складу свого уряду в листопаді 1970 року у висліді розходжень в поглядах на внутрішню політику ЗСА. В політичних колах сподіваються, що Ґікел повернеться знову до активної участи в політиці.

БРИТАНІЯ ВИДАЛИЛА 90 СОВЄТСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ І 15-ОМ ЗАБОРОНИЛА ПОВОРОТ

Лондон. — Совєтський Союз передав британській амбасаді в Москві офіційну ноту протесту проти видалення 90-ох совєтських „дипломатів" з Британії і заборони повороту до Британії 15-ох дальших та погрожує, що коли Британія не відкличе того свого розпорядку, то Совєти застосують „відповідні протизаходи". Припускають, що все ж совєтські репресії не прийдуть скорше, заки Британія не відповість на ту ноту і заки британський міністер закордонних справ, сер Алек Даґлес Гюм, не говоритиме про це з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком. Совєтська нота протесту стосується сензаційної справи. Британський уряд оприлюднив два листи міністра закордонних справ Алека Даґлеса-Гюма до совєтського міністра закордонних справ Андрея Громика та окрему офіційну ноту британського уряду у тій самій справі, а саме — посиленої совєтської шпигунської роботи в Британії. Згадані листи походять з 3 грудня мин. року і 4 серпня ц. р., а нота — з минулого тижня. У тих британських документах наводиться низку конкретних випадків шпигунської роботи членів совєтської амбасади в Лондоні, тамошньої торговельної місії та різних інших совєтських дійсних і фіктивних представництв. Разом Совєти втримують в Британії 550 своїх офіційних репрезентантів, не рахуючи найменше стільки само членів їх родин. Совєтська амбасада у Лондоні нараховує 146 осіб, з того 83-ох з дипломатичними пашпортами. У ЗСА є 1 300 совєтських громадян на різних службових позиціях, з того 450, включно з членами родин, в амбасаді СССР у Вашинґтоні, не рахуючи совєтських „дипломатів" і іншого персоналу в Об'єднаних Націях. Британська нота повідомляє совєтський уряд, що британський уряд видалює за долученим до неї і засекреченим списком 90 совєтських „дипломатів" і не дозволяє на поворот 15-ом іншим, які виїхали з Британії, маючи поворотні візи. Британський уряд заборонив теж присилати інших совєтських службовиків на становища, що їх займали видалені большевики. В одному листі британського міністра звертається увагу Громикові, що він напевне знав і знає про ту шпигунську роботу формально підвладних йому совєтських „дипломатів". Британська нота „з жалем" підкреслює, що на обидва листи британського міністра закордонних справ не отримано ніякої відповіді. Совєтська преса промовчала закид шпигунства на адресу видалених, тільки повела кампанію проти Британії, яка буцім-то „розпутує протисовєтську гістерію видуманими закидами".

ЗАВЕРШЕНО БУДОВУ ШКОЛИ В ДЕВ'ЯТИНІ В ЮГОСЛАВІЇ КОШТОМ ЗУАДК

Філядельфія. — Будинок народної школи в селі Дев'ятині в навіщеній землетрусом окрузі Баня-Луки в Югославії, здвигнений коштом Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, буде цілком готовий 5 жовтня ц. р. ,а 10 жовтня ц. р. відбудеться церемонія його відкриття, на яку запрошено також амбасаду ЗСА в Беоґраді — повідомив д-р Володимир Ґалан, президент ЗУАДК-ту, на засіданні Екзекутиви тієї організації в минулу п'ятницю 24-го вересня, яке відбулося тут в домівці ЗУАДК-ту. У звідомленні заторкнено цілу низку справ, що стосувалися міжнародних зв'язків ЗУАДК-ту, міжнародної допомоги і праці ЗУАДК-ту в Америці. З залишених із пожертв потерпілим від землетрусу українцям в Югославії грошей ЗУАДК вивінує ще ту школу в Дев'ятині потрібним внутрішнім влаштуванням і шкільним приладдям. Окремо 300 дол. післано групі українських студентів в Юґославії, які прислали сердечну подяку й заповіли прислати ЗУАДК-ві пам'ятковий альбом. На самому початку засідання Екзекутиви пані Оксана Ґенґало відчитала протокол з засідання 18-го червня ц. р., який стосувався головно европейського Представництва ЗУАДК-ту. Тому, що аґенди того Представництва на терені Німеччини значно звузились, але треба зберегти його на випадок можливих майбутніх подій, рішено переговорити про реорганізацію Представництва у тісному порозумінні і співпраці з тамошніми українськими організаціями в Мюнхені, в першу чергу з Українською Християнсько-Харитативною Службою і ЦПУЕН. — Рада Суспільної Служби при Секретаріяті СКВУ розіслала запитник до різних організацій у світі, щоби зорієнтуватися щодо терену і змісту їхньої харитативної праці. Відповіли дотепер тільки деякі. — Високий комісар для скитальців при Об'єднаних Націях і Міждержавний Комітет европейської міграції (ІСЕМ) прислали запрошення ЗУАДК-ві взяти участь у святкуванні їх 20-річчя. — Прийнято до відома звідомлення про розрахунки з ІСЕМ, від якого отримано к. 250.000 дол., як позику на переселення. Невеличка квота, яка залишилась до заплати, буде повернена ЗУАДК-ві за новою умовою. — Внаслідку погіршених політичних відносин у Бразилії покищо не можна вести там зорганізованої допомоги, узгідненої з тамошніми властями. Навіть американська організація КАРЕ не змогла ще підписати умови з тамошнім урядом. Водночас, ЗУАДК уважає, що успіх такої допомоги був би тільки тоді, коли б вона була централізована, як це було у випадку Югославії. — Приявні на засіданні Екзекутиви студенти Роман Петик і Христя Вілинська, голова Студентсь-

(Закінчення на стор. 4-ій)

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Понеділок, 27 вересня 1971

В АМЕРИЦІ

СЕНАТОР ФРЕД ГАРРІС ІЗ ОКЛАГОМИ повідомив, що він виставляє свою кандидатуру від Демократичної партії на майбутні президентські вибори в 1972 році. Таким чином Демократична партія має вже другого офіційного кандидата на вибори, першим зголосив свою кандидатуру сенатор Джордж МекҐоверн з Південної Дакоти. Ф. Гарріс відомий, як ліберал, захисник громадянських прав і виступає за „нове народництво", підперте модерною негритянською філософією.

СТЕЙТОВОГО НЮЙОРКСЬКОГО СУДДЮ МІЧЕЛЛА ШВАЙЦЕРА обвинувачено в злочинах, пов'язаних із конспірацією й обструкцією, в тому, що він займався приватним бизнесом, хоча це не дозволене на його становищі. В Олбані, столиці стейту, його негайно звільнили від усіх обов'язків у суді. Переслухання призначене на 13 грудня.

БРАЗИЛІЙСЬКИЙ УРЯД ЗВІЛЬНИВ З ПРАЦІ директора Військового Коледжу генерала Родріґа Рамоса за те, що він дозволив виступити перед студентами римо-католицькому архиєпископові Авелярові Брандао з промовою, в якій критикував військовий уряд Бразилії.

СЕНАТ ВІДКИНУВ 39 ГОЛОСАМИ ПРОТИ 12 пропозицію сенатора Гюберта Гомфрі про те, щоб припинити удосконалення й використання стратегічних ракет з кількома атомовими головками - зарядами.

МІНІСТЕРСТВО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА припускає, що в 1972 році американці будуть курити більше, ніж цього року. В 1966 році на одного дорослого курця припадало в середньому на рік 4 287 цигарок, але ця кількість відтоді почала спадати. Тепер вона становить приблизно 3 989 цигарок річно і знову має тенденцію підвищуватись.

У СВІТІ

ЮҐОСЛАВСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ТІТО ЗАКІНЧИВ триденні розмови з своїм гостем, першим секретарем компартії СССР Леонідом Брежнєвим. У спільному комунікаті потверджено суверенність, невтручання до справ чужої країни з будь - яких політичних, ідеологічних чи економічних причин, право „змагати до соціялізму власними шляхами" та потребу тісних югословсько - совєтських взаємин між обома партіями і урядами. Брежнєв переїхав з Югославії на відвідини до Мадярщини, відкіля поїхав до Болгарії.

ШВЕДСЬКИЙ УРЯД відкинув просьбу засудженого в 1964 р. на досмертну в'язницю за шпигунство для СССР колишнього полковника Стіґа Веннерстрома — перевірити його справу або скоротити йому в'язничну кару. Веннерстрм має тепер 65 років.

ГЕНЕРАЛ АЛЕКСАНДЕР ГЕЙҐ ВІДВІДАВ столиці Південного В'єтнаму і Камбоджі та перевів засекречені розмови з тамошніми лідерами. Ген. Гейґ є заступником спеціяльного асистента президента Ніксона для справ міжнародної безпеки, Генрі Кіссінджера. У Сайґоні він конферував однаково з президентом Нґуєном Ван Тієм, як його найбільшим антагоністом, віце - президентом Нґуєном Као Кі, який закидає американському амбасадорові в Сайґоні Елсвортові Банкерові, що той допустив до ситуації, в якій єдиним кандидатом в президентських виборах 3 жовтня є президент Тіє.

22-РІЧНИЙ НЕО-НАЦИСТ ВІКТОР ҐІСЛЬО УДАРИВ в лице канцлера Західньої Німеччини Віллі Брандта, коли той прибув до Мюнхену. Арештований напасник заявив, що він хотів задемонструвати обурення німців східньою просовєтською політикою Брандта.

КОМУНО - КИТАЙСЬКИЙ УРЯД ПРОГОЛОСИВ заяву з різким натавруванням останнього американського бомбардування північно - в'єтнамських бойових становищ в південній частині так званої здемілітаризованої смуги В'єтнаму, заявивши, що він, пекінський уряд всебічно допомагатиме в'єтнамським комуністам „аж до їх остаточної перемоги".

Помер суддя Найвищого Суду Гюґо Л. Блек

Вашинґтон. — В суботу 25 вересня ц.р. ранком тут помер на 85-ому році життя донедавній суддя Найвищого Суду ЗСА Гюґо Л. Блек, представник ліберального напрямку в цій найвищій судовій установі ЗСА. Померлий мав 85 років. Захворівши на серцевий удар, він лікувався з 28 серпня ц.р. у шпиталі і з днем 17 вересня, на тиждень перед своєю смертю, подався у відставку. Згідно з опінією політичних і правничих кіл покійний суддя мав величезний вплив на формування і спрямування американського життя, більший як будь-хто із його колеґ у Найвищому Суді. Його біблією — була Конституція і на неї він покликався завжди при своїх рішеннях. На становищі судді Найвищого Суду він перебув тридцять і чотири роки, здобуваючи цим третє місце щодо членства в цій установі в усій історії ЗСА. Покійний був гарячим борцем за цивільні свободи і права, оборонцем свободи преси і свободи віровизнання. Колись він був членом реакційного Ку Клукс Клану, але покинув цю організацію і змінив основно свої погляди і світогляд, виступаючи активно на оборону громадянських прав. Членом Найвищого Суду став в 1937 році. Смерть Блека відкрила нове становище в Найвищому Суді, що його заповнить президент Ніксон новим номінатом. Вже тепер преса дискутує широко можливості нового призначення на це становище.

У Ню Йорку учні почали грабувати учнів

Ню Йорк, Н. Й. — Серед американських середніх шкіл, гайскулів, почала поширюватись „пошесть" нападів старших школярів, і не тільки школярів, на менших, у тому й на дівчаток, з вимогою віддати гроші. На Вест Сайд на трьох братів, учнів від 10 до 14 років, за період цього року нападали вже 8 разів. У іншому районі міста 11-річний хлопчик ішов з двома долярами до пекарні. Його перестріли двоє трохи старших грабівників, поставили під стіну, приставили до живота ножа й забрали 2 доляри, попередивши, щоб мовчав, бо інакше вони його „заріжуть згодом". У деяких школах вимоги старших до менших трапляються таки серед шкільного подвір'я. Тому на 23-й вулиці в будинку ІМКА старші учні раз на тиждень почали проходити курс самооборони — джудо, джіюджіцу і карате. Також у приватній середній школі на 93-й вулиці почались лекції з самооборони. Деякі діти бояться носити з собою гроші, а відважніші прохають, щоб їх навчили боронитись.

„ТАРАС БУЛЬБА" В КИЄВІ

Оперовий театр ім. Т. Шевченка в Києві в цьому сезоні показує оперу Миколи Лисенка за повістю Миколи Гоголя „Тарас Бульба". Відбудуться також, після довгої перерви, прем'єри оперети „Наталка Полтавка", „Тоски", нової опери Г. Майбороди „Ярослав Мудрий", антипетлюрівської опери „Арсенал" та ін.. З балетів будуть показані в цьому сезоні „Ромео і Джульєтта" С. Прокоф'єва та „Баядерку" Мінкуса.

Державний секретар Роджерс відбув наради з Громиком і іншими міністрами в Об'єднаних Націях

Об'єднані Нації. — Державний секретар Вілліям Роджерс перевів у минулу п'ятницю 24 вересня „діловий обід" з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком у приявності совєтського амбасадора у Вашинґтоні Анатолія Добриніна та совєтського амбасадора в Об'єднаних Націях Якова Маліка і американського амбасадора в ОН Джорджа Буша. Припускають, що в тій нараді були заторкнені такі справи, як ізраїльсько-арабський конфлікт, американсько-совєтська затяжна конференція про обмеження атомової зброї та проєктована панeвропейська конференція безпеки. Державний секретар конферував в той сам день з французьким міністром закордонних справ Морісом Шуманом, та як також міністрами закордонних справ Єгипту, Норвегії, Ірану й Ісляндії і амбасадором Японії в Об'єднаних Націях. Наступного дня державний секретар відвідав генерального секретаря Об'єднаних Націй У Танта. Тому, що в його товаристві були теж амбасадор в ОН Джордж Буш і асистент для справ Південної Азії Джозеф Сіско, припускають, що особливими темами тієї наради були справи прийняття Комуністичного Китаю до ОН і замирення на Близькому Сході. На короткій пресовій конференції державний секретар Роджерс висловив надію, що американська резолюція, яка поручає прийняти до Об'єднаних Націй Комуністичний Китай, але й зберегти членство за Вільним Китаєм перейде на Генеральній Асамблеї, дармащо дуже невеликою більшістю. Після тієї пресової конференції Роджерс відлетів до Аляски, де він буде в товаристві президента Ніксона і його дружини при привітанні японського монарха Ґіроґіта.

У зв'язку з видаленням совєтських дипломатів-шпигунів з Британії, державний секретар Роджерс заявив, що ця справа дуже поважна й безумовно стоїть у зв'язку з проблемою безпеки в Европі та всьому світі.

У Києві відбувається Міжнародний Конґрес МАНК

Київ. — Від 21 вересня до 30 вересня в „Жовтневому палаці" в Києві відбувається Міжнародний Конґрес Асоціяції Наукового Кіно, МАНК, що була створена при ОН в 1947 році й діє тепер при ЮНЕСКО. На Конґрес прибули понад 200 діячів науково-документального кіна з країн-сателітів, а також із ЗСА, Англії, Франції, Японії та кількох інших. Організаційною підготовою займався С. Іванов, голова Комітету кінематографії УССР. Під час Конґресу висвітлюют понад 50 документальнонаукових та освітніх кінокартин, з них Київської студії науково - популярних фільмів „Чи думають тварини" і Московської Кіностудії „Атомове полум'я". У пресових повідомленнях дотепер не було названо закордонних кінокартин, а ні їх постановників чи режисерів. „Найкращі фільми будуть нагороджені дипломами". МАНК у 25-річчя створення об'єднує частину кінематографістів з ділянки науково-популярного кіна з 20 країн. Під час Конґресу в Києві має відбутися симпозіюм на Генеральній Асамблеї МАНК на тему „Науково-технічний проґрес, кіно і телевізія". Головні доповідачі: Є. Загданський — СССР (редактор київської телевізійної програми), А. Елтон — Англія і Я. Якобі — Польща, всі на тему науково-популярних фільмів та їх застосування в науці і шкільництві.

В Україні режим загострює антирелігійну боротьбу

Київ.—„У які дзвони бити?" запитує газета „Молодь України" з 19-го вересня. В репортажі розповідається, що в селі Іванів, Калинівського району на Вінничині на 1800 дворів є кілька десятків родин віруючих, зокрема таких, що належать до євангелистів-п'ятидесятників, не враховуючи тих, що вважають себе православними. Півтора року відвідували два комуністичні агітатори родини „сектантів", а наслідки такі: „Зрушень у свідомості сектантів не помічено". У селі працюють бібліотеки, гуртки, виходить стінна газетка „Атеїст", яку доручили дівчині, що належить до секти: вона в школі редаґувала „Атеїста", а вдома—молилась і молиться Богові. В селі Іванів є 20 родин-п'ятидесятників, які нараховують 32 дітей шкільного віку і ще більше дошкільного віку. У школі ті діти, як і всі інші, але „йдучи додому, знімають із себе червоні галстуки (піонерські краватки), і ніхто з них на уроках (лекціях) співу не приєднає свого голосу до хору однокласників". „Діти сектанта Якова Мельника вже обзавелися сім'ями, і ті нові молоді родини, стверджує з неспокоєм „Молодь України", увійшли до того самого бузувірського клану". Сільським наглядачам відомо, що „іванівські сектанти з дітьми, з кошиками, під виглядом того, нібито йдуть на базар у Вінницю— відправляються на свої зібрання в Стрижавку". Людей зганяють на антирелігійні збори, але „до клюбу приходять лише ті, хто вільний від релігійних забобонів. Антирелігійні лекції читають переконаним атеїстам". Дві родини в тому селі, Бондаренки і Боднарі, „синів виховали так, що ті виявилися запеклими противниками виконання військового обов'язку".

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

БЕНКЕТ „РІДНОЇ ШКОЛИ" В КЛІВЛЕНДІ

Клівленд, Огайо (к.р.). — Ювілейний Бенкет з приводу 20-річчя Школи Українознавства Т-ва „Рідна Школа" відбудеться тут у суботу, 2-го жовтня 1971 р. о год. 6:30 вечора в залі „Paradise Hall", 7874 Broadview, в підметропольному місті Парма, Огайо. Бенкетом керуватиме інж. Зоріян Городиський, колишній учень „Рідної Школи" Клівленду. Головним промовцем в програмі бенкету буде проф. Григор Ґолембійовський, бувший директор Школи Українознавства. Крім того відбудеться презентація 30-х цьогорічних абсольвентів. Після вечері слідуватиме танцювальна забава. Аранжером забави буде інж. Любомир Калинич з Ню Йорку. Комітет 20-річного Ювілею „Рідної Школи" очолює тут голова Управи Т-ва, п. Василь Ільчишин. В Комітеті працює, крім членів його Управи, також низка молодих університетських студентів, що колись вивчали Українознавство в „Рідній Школі".

УКРАЇНСЬКА ВИСТАВКА В ОТТАВІ

Оттава. — Державний секретар Канади Жерар Пелетьє мав відкрити минулої п'ятниці 17 вересня Виставку українського народного мистецтва в будинку Державної Бібліотеки і Громадського Архіву Канади. Виставка, зорганізована в часі конференції КУК на тему „Збереження і розвиток української культури в Канаді", триватиме до 15-го жовтня включно. Виставка відбувається під мотто: „Ми все ще живемо нашим мистецтвом".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Молитва у школах

На цю тему було чимало голосів у різномовній пресі Америки, коли 17 червня 1963 року Найвищий Суд, вирішуючи скарги двох батьків - атеїстів з Пенсилвенії і Мериленду, які протестували проти стейтових і місцевих розпорядків про відчитування на початку шкільного навчання спеціяльно скомпонованої надконфесійної молитви, визнав ті розпорядки за суперечні з 1-м Додатком до Конституції, себто неконституційними. Всі ліберальні кола схвалили це рішення Найвищого Суду як слушну оборону конституційного відокремлення Церкви від держави. Але, видно, це рішення залишилось контроверсійним, коли у минулий вівторок 21 вересня 218 членів Палати Репрезентантів підписали вимогу поставити під розгляд Конгресу законопроєкт про новий Додаток до Конституції, який забороняв би перешкоджати відчитуванню у школах „молитви, не пов'язаної з будь-яким віровизнанням".

Коли більше як половина конгресменів, людей різних віровизнань і членів обох партій, прийшли до висновку, що заборона молитви у школах була помилкою Найвищого Суду, дармащо була прийнята 8 голосами проти одного, то не можна розв'язувати цієї проблеми формулою про відокремлення Церкви від школи. Які відмінні погляди на цю справу, найкраще видно з того, що два найбільш поширені нюйоркські щоденники, „НИ Таймс" і „Дейлі Нюз" мають перший — рішуче становище „проти" вимоги 218-ох конгресменів і в обороні того „антимолитовного" рішення Найвищого Суду, а другий палко сприяє проєктованому новому Додаткові до Конституції, який дозволяв би учням помолитися в школі перед початком навчання.

Молитва у всенародних школах не є клерикалізацією ані тим паче політизацією школи: вона тільки пов'язує школу з Богом так, як це робить вступна молитва в обох Палатах Конґресу, напис на грошах „На Бога уповаємо" і останні слова Декларації Незалежности, що покладалася на „Боже Провидіння".

Контроля над контролерами

У вересні - грудні по всіх державних установах, фабриках і колгоспах СССР відбуваються „вибори" т. зв. груп і постів народної контролі. Ця форма „втягнення трудящих в управління виробництвом, щоб кожний з них почував себе не тільки хазяїном на своєму заводі, а й представником країни", — як писав Ленін, — стала в совєтській щоденній практиці леґальною формою, що доповнює нелегальну: донощицтво і шпигування. У червні 1971 року в Совєтському Союзі працювало вже, як стверджує „Правда" з 15 вересня, понад мільйон груп і постів, що об'єднують вісім мільйонів „дозорців".

„Результати діяльности цих постів і груп, — твердить „Правда", — справді величезні: на промислових і транспортових підприємствах Москви, наприклад, в минулому році заощаджено понад 100 тисяч тонн палива". Це ж, виходить, якби не добровільні „дозорці", то це паливо розікрали б самі сторожі складів, де воно зберігається.

Особи, що працюють в групах і на постах, ніби виборні — їх ніби вибирають на зборах „колективів трудящих". Але ні для кого не є секретом, що кандидатів на цю малопочесну працю наперед визначають в партійних комітетах з перевірених активістів. А крім того, пише „Правда", їх безпосередньо контролюють партійні, чи пак каґебівські чинники.

В сучасному політичному кліматі СССР донощицтво, підслухування і підглядання загально молоддю осуджується. І тому „в деяких областях і районах за останній рік кількість членів груп і постів не тільки не зросла, а навіть зменшилась". Яка на це рецепта? Знов же таки „роз'яснення" трудящим великої користи з цих груп та постів і „посилення керівництва ними збоку партійних організацій". Щоб зміцнити контролю над контролерами, які контролюють трудящих, „Правда" вважає, що успішно досягається це лише там, де „групу народної контролі очолює заступник секретаря, член бюра або комітету партійної організації". І аж тоді, виходило б, кожний робітник, згідно з заповітом Леніна, буде почувати себе не тільки хазяїном на своєму заводі, але й представником країни.

М. Сосновський

ЩО ДАЛІ?

За найновішими інформаціями Папа Римський прийняв остаточне рішення в справі патріярхату Української Католицької Церкви. Це рішення, як і можна було сподіватися, є неґативне в тому сенсі, що на поновне прохання Верховного Архиєпископа, кардинала Йосифа Сліпого і більшости наших ієрархів, голова Католицької Церкви заявив у своєму листі з 7 липня 1971 р., що з уваги на „канонічні, історичні, духовні і пасторальні причини" після „поновного розгляду справи" і на рекомендації „збору керівників урядів Римської курії" з 22 червня 1971 р., створення патріярхату „Католицької Церкви українського обряду" під сучасну пору неактуальне і неможливе.

Відповідаючи на прохання Верховного Архиєпископа, Папа Римський дав досить широку мотивацію свого рішення, яка, однак, по суті не різниться від арґументації, що її вже раніше видвигала Конґреґація для Східніх Церков. Мотивація зводиться до таких головних моментів:

а) брак канонічних підстав;

б) е к с територіяльність („патріярх був би позбавлений під сучасну пору юрисдикції на власній території");

в) можливості конфліктів з іншими церковними юрисдикціями;

г) фактичний стан УКЦеркви на Україні і можлива акція режиму проти вірних, яким патріярх не матиме змоги дати допомоги, „не будучи учасником його (народу) долі".

Треба відзначити, що Папа Римський виявив у своєму листі глибоке зрозуміння для справи патріярхату УКЦеркви і для долі українського народу, а вірних УКЦеркви зокрема, але, як видно, перерішили моменти іншого характеру.

Не займаючи становища до змісту самого листа (до речі, на тему вище поданих арґументів у нас вже досі чимало написано), ми хотіли б зайняти становище до деяких питань практичного порядку, маючи на увазі можливий імпакт цього остаточного рішення Риму в справі патріярхату УКЦеркви.

Ніяка несподіванка

Найперше ми хотіли б відзначити, що неґативна відповідь Папи Римського не повинна бути для українського суспільства, а зокрема для українців - католиків, несподіванкою. Є безперечним фактом, що за останні роки, точніше від часу, коли справа патріярхату УКЦеркви стала актуальною, у нас витворилася особлива атмосфера, яка зумовила в нашому громадському житті кризову ситуацію. Події, які відбулися в різних країнах нашого поселення у зв'язку з т. зв. акцією за патріярхат, виявляють, наскільки питання патріярхату УКЦеркви перестало бути питанням нашої церковної чи громадської політики, а стало предметом емоцій з усіми неґативними наслідками.

Безперечно, можна зрозуміти і можна виправдати настрої серед католицької частини українського суспільства, враховуючи важливість проблеми. Все таки для кожного уважливого спостерігача від самого початку мусіло бути ясним, що йдеться про дуже делікатну політичну проблему, і що власне з цих міркувань вигляди на позитивне полагодження цієї проблеми були м і н і м альні. Ідеться тут про фактичні причини, про які не говориться в офіційному становищі Ватикану, а які перерішили цілу справу. Що більше, можна сказати, що йдеться про ті самі причини, які завжди заважували, коли справа українського патріярхату ставала актуальною і коли її остаточно знімали з порядку дня.

Це треба мати на увазі, коли говоримо про неґативну відповідь Папи Римського в справі патріярхату УКЦеркви. Ідеться тут не про виправдування чи звинувачування окремих церковних чинників, осіб тощо, а про з'ясування до кінця певних фактів, на основі яких ми повинні робити такі чи інші висновки. А ці факти такого порядку, що насправді несподіванкою була б позитивна постава Папи Римського і Ватикану до справи патріярхату УКЦеркви, а не навпаки.

За зрівноважену оцінку ситуації

Про важливість завершення УКЦеркви патріярхальним устроєм не приходиться говорити. Все таки, не зважаючи на те, наскільки важливою ця справа не була б, вона не має аж такого засадничого значення, щоб усе наше національне життя і його щоденні потреби були цій справі підпорядковані і щоб на всі наші національні проблеми ми дивилися крізь призму цієї однієї справи. Що важніше, ми не можемо дозволити собі, щоб через цю справу було спаралізоване все наше громадське життя, щоб вона дала поштовх до внутрішньо - громадської боротьби, чого, на жаль, ми вже є свідками.

Такий розвиток ситуації може мати катастрофічні наслідки для всього нашого життя на майбутнє, може нас поділити, зруйнувати будь - який авторитет і правопорядок. Вже сьогодні ми відчуваємо передсмак того, що може в нас статися, якщо своєчасно, поки не пізно, не оцінимо холодно і тверезо ситуацію і не намітимо заходів, які невтралізували б уже вчинену шкоду в нашому національному житті. Розпалювання пристрастей тут не допоможе, а пошкодить, і всі ті, хто навіть у найкращій волі будуть втримувати у нас постійний стан кипіння, послаблюватимуть наш національний фронт.

Як тепер бачимо, стосована досі з нашого боку акція не принесла ніяких позитивних наслідків. Наші сили виявилися недостатніми для того, щоб розвиток подій спрямувати по лінії наших бажань. Немає ніяких реальних підстав для того, щоб припускати, що продовжування дотеперішніх заходів і стосування дотеперішніх методів може увінчатися успіхом. Необхідним є, щоб заінтересовані чинники, передусім церковні, зробили потрібні висновки і визначили шляхи діяльности, які були б корисні для Церкви і

(Закінчення на стор. 4-ій).

Леонід Полтава

ПРОТИ ЗАРЖАВІЛОЇ СМЕРТИ

Не важко помітити підступну й злонамвисну послідовність у відношенні до вояків - українців та інших „інородців", не росіян, в совєтській армії. В Україні раз-по-раз ескаваторники й робітники натрапляють на авіяційні бомби, набої та ґранати, приховані в землі. В більшості це совєтського виробу зброя, безладно закопувана під час утечі червоної армії від гітлерівських дивізій під час другої світової війни. Тепер та „заржавіла смерть" чигає на людей через чвертьстоліття. Щоб такі знахідки знешкоджувати, посилають саперів. Вражає те, що сапери, як правило — української або іншої національности, але не росіяни. Така політика посилання на велике ризико людей інших національностей, крім росіян, є одним із виявів великодержавної шовіністичної російської політики в СССР.

В совєтській армії кожний „інородець" дискримінується в багатьох площинах. Офіційною і єдино дозволеною мовою під час служби в лавах совєтської армії є російська мова. За свідченнями втікачів з СССР, російською мовою вояки мають говорити навіть під час перерв між навчанням, у „червоних куточках" відпочинку тощо. Для вояків усіх національностей — а національностей, народів і народностей в СССР понад 110! — командування армії виписує тільки російськомовні газети і журнали. У вихідні дні воякам показують лише російськомовні кінофільми; армійська телевізія надає програми тільки російською мовою. Совєтських вояків-„інородців" дискримінується ще й тим, що — як правило — українців посилають служити в армії десь на Кавказі чи в Сибіру, а литовців — в Україні чи знову ж таки десь у Сибіру; своєю черговою — в Україну присилають цілі полки з совєтської Азії, без огляду на кошти транспорту, зміну клімату і т. д.

Колишній ляйтенант совєтської армії і один із найкращих сучасних українських експертів у справах совєтської армії — звичайно, поруч із ген. Генштабу Петром Самутіним, п. Валерій Остапенко міг би розповісти читачам про значно більше дискримінуючих заходів московського командування інтернаціональної совєтської армії.

Тут підкреслюємо один і відносно новий факт:

Туди, де безпосередня небезпека, де треба викопувати і розряджувати старі бомби, набої, ґранати — совєтське командування посилає українців, білорусинів, жидів, грузинів, узбеків, але не росіян. Засвідчують це переліки прізвищ саперів-вояків, що їх завжди подають у совєтській пресі, можливо, з огляду на небезпеку і героїзм праці таких людей. Можна наводити б багато прикладів з усього року, та досить найновішого, з „Радянської України" з 16 вересня 1971 р. Вістка зветься „Останній вибух", але насправді їх за містом Черкасами було 15, бо довелося викопувати, перевозити автами і зривати в чистому полі „понад півтори тисячі снарядів (з російського, треба набоїв) від 45 до 150 калібру".

Робітники в Черкасах будували котельню й викопали набій совєтського виробу. Викликали начальство черкаського військового гарнізону, яке й прислало на дальші „розробки" саперів-вояків. Їхні прізвища: мол. ляйтенант П. Бондаренко, мол. сержант В. Бернштейн, рядовий вояк В. Чорнобай, рядовий Атабай Юлдашев, ескаваторник О. Білостоцький. Це вони впродовж кількох днів перебували на грані життя й смерти, викопуючи й носячи набої до авт із піском. „Радянська Україна" розповідає: „Їм лише по 20 літ, найстаршому з них Петрові Бондаренкові 24". Згадано, що А. Юлдашев „викладав узбецьку мову і літературу в одним селі Узбекістану" і що В. Бернштейн за фахом електрослюсар, „а в армії всі вони — сапери, і, хоч давно вже відгриміла війна — вони й сьогодні на передовій".

Добра почесть!..

Імперія показує себе навіть з такого боку.

ДІДОВА ПАНОРАМА

Поспадало вже листя у борі,
Не співає на дереві птах. —
Дід полисів, оглух,
не говорить,
Тільки часом промовить
„Так, так..."

У короткім оцім двоєслові
Геть усі пережиті літа!
Там пригод,
як галуззя в діброві,
Там колишня весна золота.

Це по батькові дід.
А по мамі —
Смокче люльку
і каже „Зо, зо..."
На його мовчазній панорамі
Відень, Львів
і Сибір заразом.

Це не сни. Не казки.
Не поеми.
Це того, що було, вороття:
Аксіоми його, теореми,
Математика точна життя.

Ще не раз
буде зелено в борі,
Заспіває на дереві птах,
І дідусь ще не раз заговорить
Коротеньким зо-зо
чи так-так.

С. РИНДИК

ЛИСТ ПАПИ ПАВЛА VI У СПРАВІ ПАТРІЯРХАТУ УКЦ

Преподобному Нашому Братові, Кардиналові Святої Римської Церкви Йосифові Сліпому, Львівському Архиєпископові Українців

ПАПА ПАВЛО VI

Преподобний Наш Брате:
Поздоровлення і Апостольське Благословення.

Пошана й велика братня любов, що ними Тебе наділяємо, як теж трудність і важливість питань, що з ними Ти й інші українські владики звернулись до Нас, спонукали Нас до переведення поновного й якнайбільш уважного розслідування поданого Вами прохання про створення Українського патріярхату.

Спонуканий тою причиною, як також і тому, щоб це питання розглянути основно, кардинал Йоан Війо, Наш секретар стану, а також префект Ради публічних справ Церкви, звернувся був до Тебе, щоб Ти подав на письмі звідомлення, в якому були б подані повністю усі арґументи, що їх Ти, як і інші українські єпископи уважали б такими, що мали б бути узгляднені при переоцінці цієї справи у так важливому моменті.

Відповідаючи на це запрошення, Ти вважав за відповідне переслати важливе своїм авторитетом вияснення разом із опініями майже всіх українських єпископів.

Ми однак вважали за відповідне передати ту цілу справу для точного розслідування і студії певному малому зборові отців кардиналів. Вони рівно ж предложили заключення порученого їм розслідування й пояснили їх (заключення) всесторонньо на зібранні керівників ресортів Римської курії, що відбулось минулого місяця, дня 22-го червня.

Недовго після цього, Ми, коли зважили перед Господом опінії отців кардиналів, хоч у душі схильні були прийняти Твоє прохання, прийшли однак до висновку, знову з жалем, що — принаймні у теперішньому часі — неможливо здійснити створення Українського патріярхату.

Бо існують канонічні, історичні, духовні й душпастирські причини, які у сучасному укладі справ, не дозволяють нам задоволити мольби і прохання католицької ієрархії українців.

Поперше треба взяти до уваги, що канонічна практика східніх (Церков), яка тепер зобов'язує і яку, до речі, потвердили: соборовий декрет „Про Східні Церкви" і „Декларація" про термін „аґреґатус", проголошена дня 25-го, місяця березня, року 1970-го, визначує юрисдикцію патріярхів внутрі границь власної території. Неможливо передбачити, чи провірка і достосування канонічного права східніх (Церков) зможе взяти до уваги певні намічені зміни зобов'язуючих (тепер) норм.

Тому, якщо б під сучасну пору був створений український патріярхат, то з усією певністю виринуло б канонічне питання особливої вагомости. Крім того, коли взяти до уваги болючі умовини, що в них зараз находиться Твоя дуже шляхотна і Нам дорога батьківщина, то в цьому випадку не йшлося б про поширення законного виконування патріярших прав і обов'язків поза територією патріярхату — що однак в дійсності заіснувало б, якщо б той, хто очолював би такий патріярхат, одержав би більшу владу, як та, що мають її тепер інші патріярхи — але було б допущенням виконувати (їх — ці права й обов'язки) виключно поза межами його території. По суті й в наслідок причин, які пронизують мою душу найбільшим болем, могло б так статися, що під сучасну пору патріярх був би позбавлений можливости виконувати юрисдикцію внутрі самих границь своєї території. Можна легко передбачити трудноші, що постали б у самій Католицькій Церкві, якщо б була визнана патріярша юрисдикція на територіях, які підлягають іншим канонічним юрисдикціям. Крім цього хто може заперечити, що інші патріярхи не захотіли б скористатись з такої можливости, щоб поширити власну владу поза границі (своєї) території і (поза) приписи канонічних прав, що ними зараз визначується їхня влада? З другої ж сторони, належить також узгляднити розсудно, які це може мати в майбутньому наслідки для українців католиків, що досі змушені до мовчанки задля вірности своїй вірі, бо живуть на землях, на яких в сьогоднішніх умовинах не визнається законного існування Української Церкви; чи не погіршився б стан цих вірних християн, що відзначились широю вірою, якщо на чужих землях був би публічно установлений новий патріярхат, який отверто обороняв би їхні права і надії, без того однак, щоб бути співучасником їхньої долі й улегшувати її своєю присутністю?

При цій нагоді, Преподобний Наш Брате, прийми запевнення Нашої певної, повної батьківської опіки й любови до Тебе й Католицької Церкви українського обряду, як також Нашої духової участи в усіх трудноштах цієї Церкви. Ми віримо з певністю, що станеться так, що рішення, що Ми його оцим Тобі подали до відома, Ти зволиш прийняти в дусі об'єктивної оцінки речей.

Коли про це Тебе повідомляємо, прохаємо в наших молитвах у Всевишнього Бога повноти багатств небесних ласк для Тебе й для всіх Твоїх починів, і в сподіванні на ці ласки пересилаємо Тобі, Вельмишановний Наш Брате, і цілій Католицькій Церкві українського обряду з любов'ю в Бозі Апостольське благословення.

Дано в Римі, у св. Петра, дня 7, місяця липня, у свято святих Кирила і Методія, року 1971, у дев'ятому році Нашого понтифікату.

ПАПА ПАВЛО VI

Софія Наумович

З ТУЛЮЗИ ДО РИМУ ПОЧЕРЕЗ „ЗАКУТОК"

(2)

— А це якраз неправда! Він бачив тільки вислід мого задуму: те, що вже було готове, що йшло в піч чи клалося на полотно. Але скільки воно виношувалося, проєктувалося, поправлялося? Цього ніхто не знає. Адже ти сама найкраще знаєш: тобі ж усі кажуть, що маєш легке перо, набиту руку, що пишеш на коліні...

— Так, це правда. І ніхто не знає, скільки ця набита рука знищила паперу, поки стаття її задовольнила, скільки змін, виправлень треба було робити, поки читач побачив її у часописі. Та ще й нерідко спотворену нашими милими коректорами... Тут д-р Попович помилився. Але далі він таки має повну рацію. Ось, наприклад: „Природа у її карпатських краєвидах виглядає буйна, сильна, часом дика, нема на цих полотнах вияву жадної солодкої, чи ніжної, романтичности... тут є динаміка, рух — і цей стиль можна б назвати „новаківський експресіонізм"...

— Правда. Не люблю сахарини.

— Або про п о р т р е т и: „природність портретованих осіб, у них немає найменшої штучної пози, ні наслідування відомих взірців... Друга риса — це їхня сучасність. І. Винників має відвагу робити неконвенційні портрети".

— Читаймо далі. Поділивши твою творчість на львівсько-космацьку, німецьку і паризько - середземноморську, він влучно характеризує кожний етап, зокрема останній: „У Парижі вона компонує чи не вперше міські краєвиди... У краєвидах паризьких кварталів домінує елемент кольору... Сірі міські доми надівають с в я точну шату, вони приємні, привабливі та багаті на світло". До речі, я саме найбільше люблю твої паризькі речі, бо, крім усього сказаного, у них є ще й твоє ставлення до них: дрібка іронії до тих міщанських будинків, „мистецьких" каварень та велемовних ліхтарень... І чому ти майже закинула малярство?

— І ти мене про це питаєш? Та хіба ж можна було з малярства виплатити „Закуток"? А тепер ще треба подумати, щоб він перейшов у якісь гідні, українські руки...

— Ну, ти зі своїми чорними думками...

— Не чорними, а здоровими! Адже тут щоразу приїжджають люди, які мене „делікатно" запитують, чи я б не продала його...

— І ти не хочеш?

— Воліла б радше якомусь українському товариству, як приватній особі. Якійсь спілці лікарів чи інженерів... бож це дорога річ...

— Ах, киньмо це! Мені навіть не хочеться й думати про те, щоб я тут, у „Закутку", замість цієї творчої атмосфери, застала одного дня якихось снобів! Та повернімся до монографії. Щодо кераміки, то автор прекрасно схопив твоє користування фолкльором: „вона його творчо переробляє на щось нове й особисте, подібно як маляр Модест Сосенко для прекрасних декорацій залі ім. Лисенка у Львові послужився мотивами з українського настінного малювання. Так І. Винників творить українську самобутню кераміку, якої корені походять з пребагатої і високоестетичної народної творчости".

— І це вже пройдений етап...

— Так, бо бачу, тепер хочеш робити конкуренцію Крукові. Берешся за різьбу...

— Це ні різьба, ні кераміка — але поєднання обидвох, що дає нові, несподівані ефекти. Але до речі: чому не запросили Крука зробити пам'ятник у Тулюзі?

На це питання я не могла знайти відповіді, як усі, кого це питання турбувало. Але може комітет вияснить це в нашій пресі...

На цьому розмова мусіла припинитися. Треба була їхати до Кан і сідати у римський потяг. На щастя, п. Юрко мав уже своє авто, яким, як каже Іванка, дуже „розважно" їздить. Тож ми могли говорити до останньої хвилини, бо дорога з Мужену триває всього п'ять хвилин.

На відхідному я встигла ще побажати Іванці: — Доброго здоров'я і без зайвого поспіху з „Закутком"!..

Знову Рим

Слава Богу в Римі вже є куди заїхати і немає потреби товктися з валізками аж до св. Софії. Дуже близько від залізничої станції Терміні, поміж вулицями Кавур і Серпенті, знаходиться маленька площа Мадонна деї Монті, а на ній, біля церкви св. Сергія і Вакха — парохіяльний дім, де подорожнього не тільки напоять і нагодують, але й від біди переночують. Тож не минуло й десяти хвилин після приїзду „Оріент-експресу", як я вже стояла під брамою з галицьким „левиком".

На мій дзвінок з'явилася одна з чотирьох сестер катехиток з Бразилії, що перебрали господарство „Мадонни". Вона завела мене до почекальні-їдальні, обіцявши попросити пані Маркіяну. Була восьма година й розходився приємний для подорожника запах кави.

Пані Маркіяна Гузар відома мені з Риму як співачка, тож цікаво буде спостерігати її в ролі пані дому чи провідника по музею. Ми випили цю запашну каву в товаристві пані Маркіяни та о. Гузара, який саме їхав до св. Софії і зволив забрати й мене зі собою. Мені залишилося ще трохи часу на оглядини декількох кімнат, уже обладнаних в усі вигоди, та частину розкладених уже музейних експонатів у горішніх поверхах.

— Бракує тільки ще директора і кустоса, правда?

— Для нього готове вже мешкання і... робота, — сказала пані Маркіяна, і на цьому наша розмова припинилася, бо о. Гузар поспішав.

Від Мадонни деї Монті до Вія Бокчея далека дорога, особливо ж, коли об'їздити, переповнене автами, середмістя. На одній із семи доріг, що „ведуть до Риму" — Вія Аврелія, о. Гузар звернув мою увагу на оригінальний пам'ятник.

— Чому оригінальний?

— З багатьох причин. Поперше тому, що це — пам'ятник св. Андрієві Первозванному.

— Отому з київських гір?

— Отому з київських гір. І тому саме москалі вважають його за свого. І тому намагалися викрасти бодай його голову. Це було сто років тому. Укравши святі мощі, вони везли його цією самою дорогою, і ось тут, на цьому місці, де тепер пам'ятник, італійці їх приловили і голову відібрали. Ана спогад здвигнули пам'ятник Святому.

— Алеж це капітальна історія! Дивно тільки, що такі спритні москалі дали себе накрити.

— Не забувайте, що це було сто років тому! Тепер вони значно проґресували. Проте, вони й досі не можуть дорівняти італійцям. Оце недавно, не зважаючи на штудерне укріплення совєтської амбасади, ось тут, недалеко Джіяніколо, до неї закралася банда злодіїв, спеціялістів від обкрадання церков, і забрала їм усе століове срібло.

— Ого, не щастить їм уже вдруге у Римі! Та й не

(Закінчення на стор. 4-ій)

Члени Клюбу Заслужених Союзовців: повторіть минулорічний успіх й придбайте бодай 25 членів у цім році! Десятирічні члени Клюбу одержують золотий годинник!

ЗА ЄДНІСТЬ — ПОМІСНІСТЬ — ПАТРІЯРХАТ

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ ЧЕТВЕРТОГО АРХИЄПИСКОПСЬКОГО СИНОДУ

Є події в житті народу, які залишаються в історії незатертими з уваги на свої важливі здійснення. Вони стоять межовими стовпами в історії і до них ми часто нав'язуємо дії наших днів.

В історії нашої Церкви до такої межової події великих розмірів належать постанови Четвертого Архиєпископського Синоду, які остаточно запали в дні 4-го жовтня 1969 р., в Римі під кермою Їх Блаженства Блаженнішого Йосифа, найвищого Ієрарха УКЦеркви. Ухвали ці за повною згодою українського єпископату у вільному світі відмежували нову добу нашої Церкви, яку повинна ціхувати єдність, помісність та патріярхальна форма правління.

Хоча ця ідеальна структура нашої Церкви ще не осягнена, бо різні ворожі політичні сили паралізують цей постійний та здоровий змаг нашої Церкви, проте українська спільнота та вірні УКЦеркви враз зі священством та ієрархією повинні бути свідомими, що ці наші зусилля мусять завжди бути живими в народі, щоб вони могли завершитись остаточно бажаною структурою. Жадні підшепти слабодухів, жадні софістиковані і легалістичні раціоналізовання не можуть бути підставою до якихнебудь компромісів. Організм, який хоче жити, не може зрікатися життьових принципів та йти тим самим на повільну смерть. Идеться тут не тільки про нашу церковну єдність в поселеннях та єдність з материком. Идеться теж про нашу національну гідність правління в нашій Церкві та історичну самобутність цієї Церкви.

Коли в модерному політичному мисленні українська спільнота нав'язує часто до Січневих дат державности та соборности 1918 і 1919 рр., так Українська Католицька Церква, перебувши Голготу на Рідних Землях в 1945 і 1946 рр., яка постійно відроджується в катакомбах і на волі, в 1969 р. заманіфестувала своє повне бажання росту на Четвертому Архиєпископському Синоді в Римі.

В жовтні, цього року промине друга річниця цієї історичної й вагової події. Як в минулому так і в цьому році та в наступних роках Жовтнева дата нашої Церкви з 1969-го р. має світити не на роки а на сторіччя.

Хай в цю і наступну річниці відізветься кожна українська парафія, екзархат, єпархія, митрополія, кожний і кожна з нас в мирі, любові та тузі до єдности, помісности та патріяршого правління нашої Матері Церкви. В торжественних Богослуженнях, молитвах, публічних нарадах, дискусіях і маніфестаціях зустрічаймо дату 4-го жовтня.

Складається, що навечеря цієї дати припадає цього року на неділю. В цей день, у всіх парафіях нашої церковної системи і на всіх континентах, хай піднесеться наш голос за ці високі ідеали нашої Церкви. В тиждень пізніше, бо в дні 10-го жовтня представники Рад Українських Організацій за Патріярхат Української Церкви зустрінуться у Вінніпегу на Першому З'їзді Рад, щоб спільно іменем всієї нашої Канади бути могутнім голосом бажань нашої Церкви та велику дату помісности Церкви заманіфестувати перед нами, нашими співгорожанами та Апостольською Столицею.

Місяць жовтень—хай стане постійним місяцем наших безкомпромісових ідеалів за помісність, єдність та патріярше правління нашої Церкви.

Вінніпег, в місяці вересні, 1971.

За Крайову Раду Українських Організацій за Патріярхат Української Католицької Церкви:

Д-р Михайло Марунчак, голова
Д-р Борислав Білаш, секретар

ПОДАРУВАВ 500 ДОЛ. НА ОПЛДМ

Еспанола, Канада. — Колишня вчителька з села Серафинець на Городенківщині, від 1924 р. з чоловіком у малій місцевості Еспанола, п-і Юстина Онуцька-Сироїд пожертвувала на Видавничий Фонд Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді, ОПЛДМ, 500 долярів. Така значна пожертва була можлива завдяки малій крамниці одягу і взуття, що її ведуть панство Сироїд із сином Іваном.

КІНОФІЛЬМ „ЗАХАР БЕРКУТ"

Широкоформатний кольоровий кінофільм „Захар Беркут" випустила на екрани Київська кіностудія ім. О. Довженка, за відомою історичною повістю Івана Франка. Дія у фільмі відбувається в 12 столітті, в Карпатських горах. Там на тухольців, місцеве населення, нападають кочівники, і всі тухольці в кінці гинуть, але не в чужій неволі. „Культура і Життя" з 16 вересня сповістила, що не названі автори фільму „зустрілися з журналістами", але газета не наважилась дати оцінку картині: „Як митці справилися з завданням, скаже глядач".

Замість квітів на свіжу могилу блаженної пам'яті
ЯРОСЛАВИ з БЕРЕЗИНСЬКИХ ІВАХІВ
складаємо на Фонд „Церква у Потребі":

Марія й Роман Борковські	$10.00
Мелянія й Марія Кривокульські	10.00
Лідія й Леонтій Крушельницькі	10.00
Анастазія й Кость Кисілевські	5.00
Неонілія Мечник	5.00
Любов і Іван Мосевичі	5.00
Анна й Сава Никифораки	20.00
Іванна Савицька-Мусій	10.00
Одарка й Іван Савки	10.00
Люба Савойка	10.00
Анна й Дмитро Тиххі	10.00
Евгенія й Леся Храпливі	10.00
Любов і Зиновій Цховляни	10.00
Ірина й Ярослав Щербанюки	10.00
Разом:	$135.00

Рідні Покійної складаємо оцим вислови нашого глибокого співчуття.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

СЕКРЕТАР СКАРБУ КОННАЛІ ПОВІДОМИВ, що в ЗСА й надалі зобов'язуватиме 10-відсотковий податок з імпортованих товарів. Цей податок збиратимуть так довго, аж доки почне покращуватися платіжний балянс ЗСА, який тепер має дуже великий дефіцит.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ПЕРЕДАВ УРЯДОВІ МЕХІКО 7 гелікоптерів і 6 легких літаків — для боротьби проти вирощування й виробництва наркотиків. Вони літають над рідко заселеними районами Мехіко, знаходять таємні плянтації маку й маріхуани, а військо потім їх нищить.

ДИРЕКТОР МІЖНАРОДНОГО МОНЕТАРНОГО ФОНДУ П'єр - Поль Швайцер звернувся з проханням до Уряду ЗСА, аби він погодився на незначну девальвацію доляра — шляхом малого підвищення ціни на золото. Такий захід значно зміцнив би захитану сучасну монетарну систему у світі.

РИМО - КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА В МЕХІКО, відома консервативними поглядами, виступила з документом, в якому сказано, що в Мехіко є забагато соціяльної несправедливости й нерівности, і що Церква не може далі про це мовчати. Документ під назвою „Справедливість у Мехіко" буде прочитаний на Світовому єпископському Синоді в Римі, що розпочнеться 30 вересня.

†

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 24-го вересня 1971 року в Ню Йорку, після важкої недуги передчасно відійшла у Вічність наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАТИ, ШВАГРОВА і ТІТКА

СЛ. П.
НАТАЛІЯ з ТАНАСІЙЧУКІВ ТАНАСІЙЧУК

народ. 23-го листопада 1909 р. на Буковині.

ПАНАХИДИ за спокій Душі Покійної будуть відслужені в похоронному заведенні П. Яреми при 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку в понеділок і вівторок 27 і 28-го вересня 1971 р., кожночасно в год. 7:30 веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у середу, 29-го вересня 1971 р. з названого похоронного заведення у год. 9-ій ранку до церкви св. Володимира при 160 Захід 82-га вул. у Ню Йорку, а звідти на цвинтар Woodlawn, N.Y.

У глибокому смутку:
муж — ВАСИЛЬ ТАНАСІЙЧУК
діти: ІРИНА, СТЕПАН і ОЛЯ
швагер — д-р ІВАН НОВОСІВСЬКИЙ з дітьми
швагрові: ІЛАРІЯ ЧЕРНЕЦЬ з дітьми
АННА ЩЕРБАНЬ з родиною
ПАВЛИНА КОСТИНЧУК з родиною

☦

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що 22-го вересня 1971 р. по довгій і тяжкій недузі відійшов у Вічність, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, на 77-му році життя, наш Найдорожчий **ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДУНЬО**

ІНЖ. ТИХОН ТЕЩУК

Покійний був активним членом **УККА,** УНСоюзу та працював при українському шкільництві й брав участь у парафіяльному житті.

ПАНАХИДА — в неділю, 26 вересня 1971 року в год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Насевичів у Філядельфії, при вулицях Фронт і Тейбор.

ПОХОРОН — в понеділок, 27-го вересня 1971 року. В год. 9-ій ранку в тому ж заведенні буде Панахида, після чого Тіло буде перенесене до Української Православної Катедри св. Володимира при 5-ій вулиці і 67-ій Авеню, а після Богослуження на цвинтар св. Андрея у Савт Бавнд Брук, Ню Джерзі.

Замість квітів на могилу, проситься складати датки на Катедру св. Володимира.

Прибиті горем:
жінка — ТЕКЛЯ
доньки: ГАЛИНА ПАЛАМАР з чоловіком МИХАЙЛОМ
ЛЮБА ПРОЦИК з чоловіком СТЕПАНОМ
внуки: ОКСАНА й РОМАН ПРОЦИК
та Свати

Перший з'їзд українців-арґентинців відбувся на Союзівці

Союзівка, Кергонксон. — (М. І.) В суботу і неділю, 11 і 12-го вересня, відбувся тут Перший з'їзд українців, колишніх поселенців Арґентини, що пройшов із великим моральним та матеріяльним успіхом, з участю коло 250 осіб. У суботу ранком почалася реєстрація гостей, що її провів д-р Микола Барусевич, сам мешканець Кергонксону. О год. 4-ій по полуд., в концертовій залі „Веселка", голова Комітету, д-р Роман Мороз, офіційно відкрив з'їзд, привітав присутніх та відчитав доповідь на тему: „Перша прибрана Батьківщина" (була надрукована в „Свободі" з 18-го вересня ц. р.). Голова резолюційної комісії, п. Голинський, відчитав резолюції — привіт братам-залишенцям, що осталися в Арґентині, а секретар Комітету, п. Михайло Бурчак, прочитав привіти від товариств і організацій з Арґентини та від поодиноких осіб.

В год. 6-ій вечора відбувся коктейл, а зараз після нього, у великій залі „Веселки", бенкет, яким проводив п. М. Бурчак. Під час вечері-бенкету „Дон Естабан" — Пуцикевич прочитав свою гумореску на тему відносин в Арґентині за часів президента Перона, а д-р Михайло Гук привітав дотепно зїзд від Українського Лікарського Т-ва Метрополії Ню Йорку. Наш „адоптований" арґентинець, Ів. Керницький - Ікер, присвятив арґентинському з'їздові свого фейлетона, полученого з привітом „від Бібрецького повіту".

Концертовою частиною програми, у виконанні наших найкращих мистців-арґентинців, проводив п. М. Івасівка. В програмі взяли участь: відома українська співачка — меццо-сопрано, Галина Минаїв-Андреадіс та її дві сестри, Рая і Марія, проф. Марія Цуканова — фортепіяно, проф. Віктор Цуканів — чельо і маестро Віктор Стаиомір — скрипка. виступав також Ромко Строцький зі своїм знаним танцювальним ансамблем і п. Микола Голодик - тенор, виступ якого треба уважати його мистецьким дебютом на землі Вашинґтона. Програма стояла на високому мистецькому поземі, а численна публіка нагороджувала мистців рясними оплесками. Треба підкреслити факт, що всі виконавці програми на цьому концерті віддали громаді свій труд і талант безкоштовно, відступаючи гонорар у пожертві на будову пам'ятника Т. Шевченкові в Буенос Айресі. Чистий прихід із цієї зустрічі виносив 1,112 дол., а до цієї суми прийшло ще дві збіркові листи: з Клівленду п. Рибалта в сумі 545,- дол., і п. М. Бурчака з Ню Йорку на суму 300,-дол. Разом зібрано на пам'ятник Т. Шевченкові з нагоди з'їзду українців - арґентинців 1,957 дол.

У вестибюлі Гостинниці та в залі бібліотеки п. М. Івасівка влаштував виставку картин майже всіх мистців - малярів, що творили в Арґентині, між ними: Бориса Крюкова, Лева Грицая, Ольги Гурської-Крюків, Миколи Неділка, Володимира Ласовського, Ждана Ласовського, Ол. Климка, Надії Сомко-Макаренко, Марка Благовірова, Миколи Голодика (скульптура), Данченка та інших. Завдав собі чимало труду і праці п. Полянський, що виставив численні побільшені фота з життя нашої арґентинської громади, з яких одне було виключно присвячене Пластовому Уладові в Арґентині.

На жаль, з причин від нього не залежних, не міг прибути на з'їзд п. Микола Денисюк з Чикаго і запрезентувати нам виставки книжкових видань та української преси, що виходила та й ще досі виходить в Арґентині (де ще досі успішно працює В-во Ю. Середяка). В загальному, з'їзд пройшов у дуже милій, дружній атмосфері, з побажанням, щоб таку зустріч повторити в наступному році.

З ТУЛЮЗИ ДО РИМУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

такі вже вони спритні, як виявляться...

На такій розмові ми швидко опинилися перед золотобанною св. Софією, самий вид якої зразу зворушує приїжджого. Перед будинком університету стоїть ще не закінчений невеличкий пам'ятник Шевченкові — копія того, що має постати в Арґентині. А в університеті тепер пустка і спокій. Саме закінчилися вакаційні курси, і тільки сестри василіянки та брати студити згадують своїх професорів і викладачів. А поміж ними д-ра Ігоря Соневицького, який не тільки прибув уперше з викладами, але й відкрив новий світ української науки — історію музики в Україні, зокрема ж її світле XVIII сторіччя з такими велетнями як Бортнянський, Березовський і Ведель. І я пригадала, що подібні його виклади в Мюнхені теж викликали велике зацікавлення так на філософському, як і на правничому факультетах, зокрема ж на православному богословському курсі.

А далі пішли дні з працею у бібліотеці та з зустрічами наших людей, що з'їжджаються з усього світу. Так у неділю 12-го вересня прибули до св. Софії аж дві групи. Перша — великим автобусом просто з України, складалася виключно з наших давніх еміґрантів із околиць Ню Йорку, приїхала подякувати Господеві, що живуть „по той бік світу". Вони дуже добре говорили рідною мовою, але до них чомусь постійно англійською мовою звертався їхній провідник з фірми Ковбаснюка, хоч сам теж говорив добре по-українськи. Звичка?

Друга група була менша, як теж менше було і їхнє авто-тягарівка, яке вони прикрасили англійським прапором, а себе довгим волоссям. Ці „англійські гіппі" з Манчестеру теж добре говорили та співали українською мовою і дозволили зфотографувати себе й своє авто нашим „камераменам". Вони приїхали відвідати свого товариша з Манчестеру, брата-диякона Рафаїла.

Мені присмно було довідатися, що у маленькій хатці я матиму товариство панства Навроцьких з Філядельфії, які багато років займаються збиранням фондів на потреби Блаженнішого. Д-р Мирослав як і д-р Рома, донька о. Лебедовича, бувають часто у Римі, тож разом ми вибралися до спільного знайомого, о. д-ра Марусина на Джіянікольо. Діставши потрібні матеріяли, ми провели деякий час на милій розмові, з якої довідалися, що старенький Владика Кир Іван Бучко розчитується тепер у повістях Шевченка, які йому дуже подобаються. Приємно було довідатися про такий тонкий літературний смак нашого Владики...

Цієї ж самої неділі по полудні прибули панство Пелехи з Торонто. На жаль, примусове щеплення проти віспи так погано гоїлося у пані Пелех, що вона свої перші кроки у Римі мусіла спрямувати до... лікаря.

Тільки відважні, а жінки тільки в штанах можуть діставатися по хистких драбинах із кількома не менше хисткими містками під саму копулу св. Софії, щоб побачити, як виконується мозаїкова робота на головній бані. І на цьому ще робота не закінчиться: всупереч нехоті маестра Гординського до цілого мозаїкового нутра церкви, мабуть, переважило бажання Блаженнішого поставити таку українську святиню, що здивувала б світ і не мала собі рівної у вічному місті. Бо тільки у Равенні є ще одна вся унутрі вимощена мозаїкою латинська церква. Української ж немає ніде. І тому слід молотися і помагати Блаженнішому в усіх його починах, бо він „глядить дальше і бачить ширше", як ми...

(Кінець).

ЗАВЕРШЕНО БУДОВУ ШКОЛИ В ДЕВ'ЯТИНІ В ЮГОСЛАВІЇ...

(Закінчення з 1-ої стор.)

кої Громади Володимир Лупань, Юліян Левицький і Антін Рубель — інформували про активну участь філядельфійських студентів у Суспільній Службі ЗУАДК-ту. Р. Петик навів низку конкретних прикладів успіхів тієї морочливої праці та розчарувань, що їх студенти зазнали з вини тих наших людей, яким вони хотіли допомогти. З асиґнованої на ту працю ЗУАДК-том суми 1,000 дол. видатковано впродовж року тільки 211.00 завдяки надзвичайно ощадній і саможертвеній праці студентів. Прийнявши з подякою їх звіт — рішено, щоб Президія переговорила з студентами про продовжуванні тієї праці на інших основах та із зменшеним числом студентських добровільців. — Рішено приступити до ступневої передачі будинку ЗУАДК при 6-ій вулиці для старших віком осіб: є вже кілька кандидатів, але спершу треба вирішити справу висоти комірного, частину якого платило б місто за незаможних наших людей. Рішено перевести Загальні Збори ЗУАДК-ту в травні наступного року. У зв'язку з цим звертається всім членським організаціям увагу, що за статутом організація ,яка впродовж 30-ох років не заплатить членських внесків — тратить право участи в Загальних Зборах. У порівнянні з минулим роком, коли 87 організацій вплатили свої внески й пожертви, в цьому році зробили це тільки 32 організації. — Екзекутивний директор Остап Тарнавський і ред. Іван Керницький інформували, що об'ємиста й багато ілюстрована історія ЗУАДК-ту п. з. „Брат Братові" вже цілістю складена і скориґована і знаходиться в друку, так, що це тільки питання найближчих тижнів, коли вона появиться.

Після засідання Екзекутиви в недалекому будинку Української Щадниці відбулося висвітлення фільму про українців в Югославії, що його накрутив делеґований туди ЗУАДК-том Микола Куліш. Музику до того фільму зладив молодий музикант Ярослав Ласовський. Приявними на висвітленні фільму були й пані з Суспільної Служби Української Щадниці. На засіданні Екзекутиви звітували про окремі справи чи забирали слово в дискусії проф. Б. Гнатюк, дир. І. Поритко, д-р Г. Білик, О. Ґенґало, Катерина Пелешок, Гр. Лесюк, О. Тарнавський, Н. Андрусів і ред. І. Кедрин. Поруч із д-ром В. Ґаланом проводив нарадам його заступник д-р Г. Білик.

ШВЕДИ В КИЄВІ

Шведська делеґація інженерів-будівельників, на чолі з міністром цивільних справ Сванте Люндквістом, побувала в СССР, відвідала також Україну. В Києві, писала „Молодь України" ч. 147, шведам показали історичну частину міста, нові житлові масиви та плян будівництва Києва до 2000-го року. Шведський міністер був захоплений: „Це — величезний розмах житлового будівництва. Не менш важливим є те, що ви не тільки багато будуєте, але й увесь час дбаєте про якість житла".

Видко, що шведський міністер не читає київських газет, у яких повно нарікань на нові кватири, які течуть під час дощу, в яких не можна причинити дверей, відпадає стеля тощо. Вістка в газеті надрукована під наг. „Цікаво і повчально" — особливо ж для думаючих членів делеґації із Швеції.

ЩО ДАЛІ?

(Закінчення зі стор. -2ої)

для всього нашого суспільства на сучасному етапі.

Що треба зробити вже?

Нам здається, що відповідь на це питання дав о. д-р І. Мончак у своїй статті „Патріярхальний устрій" (журнал „Правда", ч. 1 - 2 1971). у якій він видвигнув ряд дуже конкретних пропозицій щодо того, як треба діяти у тій ситуації, що постала у зв'язку з неґативним ставленням Ватикану до справи патріярхату УКЦеркви (о. І. Мончак написав цю статтю ще до часу появи листа Папи Римського, але його висновки актуальні зокрема тепер). Ідеться про те, щоб, враховуючи фактичний стан, відповідно достосувати цілу політику на відтинку УКЦеркви, максимально використовуючи всі реальні можливості, які існують, щоб належно забезпечити нашу Церкву та зліквідувати небезпеку внутрішнього розкладу.

Засадничою справою в актуальній дійсності є не справа патріярхату чи патріярха, а справа помісности (самоуправи) УКЦеркви і її єдности під керівництвом Верховного Архиєпископа разом з архиєпископським синодом. Треба мати на увазі те, що, як правильно завважує о. д-р І. Мончак і з чим згоджуються наші знавці цього питання (проф. д-р Г. Лужницький, проф. д-р М. Чубатий), „юридично, де юре, не бракує нічого для самоуправи Української Церкви, престиж, а не права... Тому ми не повинні ніяк заперечувати наших зусиль для осягнення цього титулу. Однак будьмо свідомі, що юридично вже тепер є повнота суверенности помісної Української Церкви. Найважніше, чого нам бракує, це свідомости про наші права і користування нашими правами. Без цієї свідомости не багато нам дав би і патріярший титул... Наша свідомість суверенности має проявитися не так у висловах, як у нашім поступуванні".

Справедливим є твердження, що найважливішою справою на сьогодні є впорядкування самої Церкви, щоб забезпечити її справжню єдність, без чого не можна мислити про завершення її патріярхатом. Сьогодні наші єпархії і митрополії являють собою своєрідні „удільні князівства", в яких кожний ієрарх рядить за своїм власним пляном, не оглядаючися на цілість.

„Звичайно арґументуємо в наших петиціях, — пише о. І. Мончак, — що нам треба патріярхату, щоб удержати єдність і життєздатність нашої Церкви. Це хибне ставлення справи. Збудувати єдність — це наше завдання, і ніхто за нас не буде виконувати нашого діла... У дійсності патріярхат повинен бути завершенням життьового росту і вищого розвитку помісної церкви... Єдність це не наслідок, а передумова суверенности Української помісної Церкви... Шлях збудування суверенности довгий і тяжкий. Далеко тяжчий, як лише вимога, щоб нам дали готову інституцію". Не є ніякою таємницею, що ієрархія УКЦеркви досі не виявилася на висоті і досі між окремими ієрархами немає погодження щодо організаційних питань УКЦеркви в діяспорі. Це, безперечно, відомо Ватиканові, і нічого легшого немає, як відповідно використовувати розбіжності в поглядах і у практичній діяльності.

Вважаємо, що Владики УКЦеркви, маючи на руках відмовну відповідь Папи Римського, повинні врешті приступити до впорядкування внутрішніх справ самої Церкви, використовуючи наявність інституції Верховного Архиєпископа і здійснюючи також де факто помісність УКЦеркви. Позитивна акція всіх ієрархів УКЦ справжня координація їхніх зусиль в напрямку розбудови церковної структури всіх країн поселення на чолі з Верховним Архиєпископом буде не тільки гідною відповіддю на неґативне ставлення Ватикану до ідеї патріярхату УКЦеркви, але також забезпечить очищення нездорової атмосфери, яка витворилась в УКЦеркві. Без цього наші вигляди на майбутнє будуть дуже невеликі.

Мусимо мати на увазі, що наша доля як народу і доля нашої Церкви чи Церков тільки і виключно в наших власних руках. Ні на чию ласку чи милостиню ми не повинні надіятися.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВАСИЛЬ КОСТІВ, член УНС Відд. ч. 331 Т-ва ім. Ст. Мельничука в Мілвіл, Н. Дж., помер 23 серпня 1971 р. на 81-му році життя. Покійний народився в селі Дмитрів, повіт Радехів. Став членом УНСоюзі в 1934 році. Полишив в смутку дружину Марію, сина Івана, дві сестри на Україні і одну в Джерзі ситі — Катерина Акіш і Явдокія Полій і Марія Мачак. Похорон відбувся 26 серпня 1971 р. на цвинтарі при українській кат. церкві в Карнеї, ул. Мілвіл, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Антоній Романюк, секр.

ПЕТРО ДАНЬО, член УНСоюзу Відд. ч. 42 Т-ва Т. Шевченка в Пассейку, Н. Дж., помер 15 серпня 1971 р. на 59-му році життя. Покійний народився в Колониці. Став членом УНСоюзу в 1961 році. Полишив в смутку дружину Еву, брата Антона Даньо. Похорон відбувся 25-го серпня на цвинтарі Кальварія в Патерсон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Петро Головачук, секр. Від.

ГРИГОРІЙ ТИМЧІЙ, — член УНС Відд. ч. 347 в Мілвілл, Н. Дж., помер 15 серпня 1971 на 76-му році життя. Покійний народився в Стрию, Україна. Став членом УНСоюзу в 1916 році. Полишив в смутку дружину Марію, доньки Ольгу й Каролину, внуків Дональда і Григорія, сестрінка д-р Михайла Данкевича. Покійний похований на цвинтарі Оверлук в Бріджтон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Ф. Спігур, секр. Відд.

КЛЯРА ВАСЮТА, — членка УНС Відд. ч. 430 Т-ва Дністер в Філядельфії, Па., померла 16 серпня 1971 р. на 63-му році життя. Покійна народил. в Малява, Надвірна. Стала членкою УНСоюзу в 1951 році. Полишила в смутку чоловіка, 8 синів, 14 внуків і 1 правнука. Похорон відбувся 20 серпня 1971 р. на укр. цвинтарі Факс Чейз в Філядельфії.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу.

МИХАЙЛО ФІЛІПС, — член УНС Відд. ч. 353 Т-ва Запор. Січ в Ню Брансвік, Н. Дж., помер 20 серпня 1971 р. на 44-му році життя. Покійний народився в Ню Брансвіку, Н. Дж. Став членом УНСоюзу в 1957 році. Полишив в смутку сестри Гелену й Еймі, брата Івана. Покійний похоронений на цвинтарі св. Петра в Ню Брансвіку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Оріховський

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
(P.O. Box 346)
JERSEY CITY, N.J. 07303
ДОЛУЧУЮ 25 ЦЕНТІВ — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
....

Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
.... Zip Code ......

ТАРЗАН, Ч. 2628. Чоловік з одним пальцем на нозі

Тільки один чоловік таборував тут, Тарзане, останньої ночі. Якщо він пік м'ясо на цьому вогні, то з нього не скапував товщ!

Я певний, що це був волоцюга, Чулю, ось це цибух з люльки, відламаний з такого рода глиняної люльки, як вони курять її... Що робить самітній волоцюга у цих горах?

Коли хочеш піти за його слідом, то він пішов цим шляхом...

І я пізнаю його, як його побачу — він має тільки один палець на своїй лівій нозі!